

Kuuden suurimman kaupungin päihdepalvelut 2008

Päihdepalvelujen työryhmä,
Juhani Sulander, Pertti Korteniemi
ja Jaana Heinonen

12.2.2010

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja

Teksti: Juhani Sulander, Pertti Korteniemi ja Jaana Heinonen

Kansi: Kati Rosenberg

ISSN 1457-5078

Edita Oy Ab 2009

Helsinki

Tekijä(t) Kuusikko-työryhmän päihdehuollon asiantuntijaryhmä. Kirjoittaneet Juhani Sulander, Pertti Korteniemi ja Jaana Heinonen		
Nimike Kuuden suurimman kaupungin päihdepalvelut 2008		
Julkaisija (virasto tai laitos) Helsingin sosiaalivirasto, Espoon sosiaali- ja terveystoimi, Vantaan sosiaali- ja terveystoimi, Turun sosiaalikeskus, Tampereen hyvinvointipalvelut, Oulun sosiaali- ja terveystoimi	Julkaisu-aika 2/2010	Sivumäärä, liitteet 30 s + liitteet
Sarjanimike Kuusikko-työryhmän julkaisusarja		Osanumero 8/2009
ISSN-numero 1457-5078	Kieli Suomi	
Tiivistelmä		
<p>Raportissa kuvataan kuuden suurimman kaupungin päihdepalvelujen organisointia ja käytäntöjä vuonna 2008. Päihdehuollon kuusikkotyöryhmä perustettiin vuonna 2009. Tätä ennen päihdehuollon tietoja on koottu aikuissosiaalityön työryhmässä.</p> <p>Vuodelta 2008 kerättyihin tietoihin on sisällytetty A-klinikan (polikliiniset) palvelut mukaan lukien nuorisoasemat, korvaushoito, terveysneuvonta sekä muut avohuollon palvelut, asumispalvelut ja laitoshoido. Korvaushoitoa ja joitakin muita palveluita ei ole laskettu aikaisempien vuosien kokonaissuoritteisiin ja -kustannuksiin. Tästä johtuen tilastot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa. Raportin tilasto-osiossa kuvataan vuoden 2008 tilannetta. Järjestelmäesittely kuvaa nykyistä tilannetta.</p> <p>Kuusikkokunnissa on huomattavia eroja siinä, miten päihdehuollon palvelut on järjestetty. Huomattavia eroja on myös siinä, miten kaupungit ovat määritelleet eri palvelumuodot. Erot määrittelyissä vaikeuttavat kaupunkien luotettavaa vertailua. Helsinki on ainoa kuusikkokunta, jossa sosiaali- ja terveyspalveluja ei ole yhdistetty samaan organisaatioon. Helsingissä päihdepalvelut kuluvat sosiaalitoimeen ja muissa kunnissa sosiaali- ja terveyspalveluihin. Oulussa ja Espoossa on yhdistetty mielenterveys ja päihdepalvelut. Päihdepalvelujen organisoinnissa Tampereen ja Oulun tilaaja-tuottaja – mallit eroavat ehkä eniten muiden kaupunkien organisaatioista.</p> <p>Kuusikon kunnat käyttivät päihdehuollon palveluihin kaikkiaan 82,5 miljoonaa euroa vuonna 2008. A-klinikan ja nuorisoasemien palveluja käytti vuonna 2008 runsas 16 000 asiakasta, asumispalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oli noin 2900 ja laitospalveluja käytti vajaa 7 000 asiakasta.</p>		
Asiasanat Kuusikko, kuntavertailu, päihdehuollon palvelut, asumispalvelut, laitospalvelut		
Tiedustelut Työryhmän jäsenet, liite 5	Jakelu www.kuusikkokunnat.fi	

Sisällys

1.	Yleistä.....	1
2.	Kuusikon kuntien päihdehuollon palvelujärjestelmä vuonna 2009.....	2
3.	Päihdehuollon kokonaisuus ja eri toiminnot.....	6
4.	Päihdehuollon eri palvelut	7
4.1	A-klinikan ja nuorisoaseman palvelut.....	7
4.2	Päihdehuollon asumispalvelut	8
4.3	Päihdehuollon laitoshoido	10

Liitteet

1. Päihdehuollon määritelmät 2008
2. Päihdehuollon tiedot 2008
3. Päihdehuollon tietojen kooste 2005-2008
4. Päihdehuollon järjestelmäkuvaus taulukkomuodossa
5. Päihdehuollon työryhmän jäsenet

1. Yleistä

Kuusikon kunnat kokosivat vuosina 2005 ja 2006 tietoja päihdehuollon palveluista aikuis-sosiaalityön osana. Tiedonkeruu rajoitettiin tällöin selkeimpiin sosiaalitoimen päihdehuollon palvelukokonaisuuksiin, koska kaikkien palvelujen sisällöllinen määrittely ei ollut mahdollista. Samassa yhteydessä koottiin tietoja myös mielenterveyskuntoutujien sekä asunnottomien palveluista. Aikuissosiaalityön tiedonkeruu päätettiin vuoden 2007 tietojen osalta rajata toimeentulotuen lisäksi päihdehuoltoon.

Päihdehuollon asiantuntijaryhmän perustaminen sisältyi kuusikkotyön vuoden 2009 toimitasuunnitelmaan. Asiantuntijaryhmä perustettiin, ja se kokoontui ensimmäisen kerran Helsingissä 8.5.2009. Työryhmä teki toimitasuunnitelman vuosien 2008, 2009 ja 2010 tiedonkeruulle.

Vuonna 2008 päihdehuollon palveluihin on sisällytetty A-klinikan (polikliiniset) palvelut mukaan lukien nuorisoasemat, korvaushoito, terveysneuvonta sekä muut avohuollon palvelut, asumispalvelut ja laitoshoido. Korvaushoitoa ja joitakin muita palveluita ei ole laskettu aikaisempien vuosien kokonaissuoritteisiin ja -kustannuksiin.

Vuotta 2009 asumispalveluja koskevaan tietoluokitukseen päätettiin lisätä tilapäisasuminen, tuettu asuminen, palveluasuminen sekä tehostettu palveluasuminen. Vuoden 2010 tiedonkeruun yhteydessä jatketaan määrittelytyötä.

Palvelujen luokittelu moniongelmaisten asiakkaiden palvelukokonaisuudessa on haastava tehtävä. Aikuissosiaalityön palveluja käyttävät asiakkaat ovat usein moniongelmaisia henkilöitä, jolloin palvelutarpeen voi tulkita johtuvan monesta eri ongelmasta. Tämä asia tuli hyvin esiin asumispalvelujen kohdalla – ensisuoajatyyppisissä tilapäismajoituksissa asumistarpeen voi tulkita johtuvan asunnottomuudesta tai päihdeongelmasta. Yleisenä linjauksena päihdepalvelujen järjestämisessä on asiakasprosessin tarkentaminen avohuoltopainotteisemmaksi, jolloin mahdollinen kuntouttava laitoshoido tulisi nähdä asiakkaan avohuoltoa tukevana hoitajaksona.

Pääkaupunkiseudun kunnissa päihdehuollon palvelujen tilastointi on Soccan päihdehuollon kehittämishankkeen selvityksen mukaan epäyhtenäistä. Kunnat luokittelevat päihdepalveluja eri tavoin ja lisäksi kuntien omat tilastot ja Stakesin tilastotiedot eroavat toisistaan merkittävästi.

Päihdehuollon palveluista tehtiin vuoden 2005–2007 tiedoista (Aila Kumpulainen: Kuusikon kuntien päihdehuollon palvelut 2005–2007) raportti, jonka perustalle sekä tämä työ että myöhempi jatkotyöskentely rakentuu (Kuusikko-työn ohjausryhmä 12.12.2008).

2. Kuusikon kuntien päihdehuollon palvelujärjestelmä vuonna 2009

Raportin tilasto-osiossa kuvataan vuoden 2008 tilannetta. Järjestelmäesittely kuvaa nykyistä tilannetta. Kuusikkokunnissa on huomattavia eroja, miten päihdehuollon palvelut on järjestetty ja mitä asioita palveluissa on priorisoitu. Huomattavia eroja on myös siinä, miten kaupungit ovat määritelleet eri palvelumuodot. Erot määrittelyissä vaikeuttavat kaupunkien luotettavaa vertailua.

Helsinki on ainoa kuusikkokunta, jossa sosiaali- ja terveystalvveluja ei ole yhdistetty samaan organisaatioon. Helsingissä päihdepalvelut kuluvat sosiaalitoimeen ja muissa kunnissa sosiaali- ja terveystalvveluihin. Oulussa ja Espoossa on yhdistetty mielenterveys ja päihdepalvelut. Päihdepalvelujen organisoimisissa Tampereen ja Oulun tilaaja-tuottaja – mallit eroavat ehkä eniten muiden kaupunkien organisaatioista. Liitteenä 4 seuraa päihdehuollon järjestelmäkuvaus taulukkomuodossa.

Helsinki

Helsingissä päihdepalvelut kuuluvat sosiaaliviraston Aikuisten palvelujen vastuualueelle ja Lapsiperheiden vastuualueelle (nuorten palvelut). Helsingin linjauksena on avoheitopainotisuus. Ehkäisevä työtä tehdään Aikuisten palvelujen vastuualueelle ja Lapsiperheiden vastuualueelle. Nuorisoasemia on kolme, joista yksi on ostopalvelulaitos. A-klinikoita on viisi, joista yksi on ostopalveluyksikkö.

Helsingissä asumispaalveluja järjestetään sekä omana toimintana että ostopalveluina. Suurimmat erot kaupunkien välillä ilmenevät juuri asumispaalvelujen määrittelyssä. Helsingissä on paljon asumispaalveluja, joiden asukkaista monet ovat päihdeongelmaisia, mutta tilasto-luokittelussa näitä palveluja ei lueta päihdehuollon asumispaalveluihin.

Helsingissä nämä muut asumispaalvelut luokitellaan asunnottomien ja mielenterveyskuntoutujien asumispaalveluihin. Näihin palveluihin kuuluvat itsenäinen asuminen (jälleenvuokratut pienasunnot), tukiasuminen, palveluasuminen, muu asumisen tukeminen ja mielenterveysasiakkaiden asuminen. Kun mielenterveyskuntoutujien asumispaikkoja ei lasketa mukaan, näissä palveluissa oli vuonna 2008 yhteensä 3 218 asumispaikkaa ja asumisvuorokausia kertyi 1 108 460.

Laitoshoito on suurelta osin omaa tuotantoa. Laitoskatkaisu- ja vieroitushoitoa toteutetaan omana toimintana ja ostopalveluna. Jatkokuntoutuspaalveluja järjestetään jonkin verran myös ostopalveluna.

Espoo

Espoossa Mielenterveys- ja Päihdepalvelut (MtP) kuuluvat organisatorisesti terveystalvveluihin. Palvelut jakautuvat akuuttivaiheeseen, jossa on paljon korvaushoitoasiakkaita, hoitovaiheeseen ja tukivaiheeseen. Tavoitteena on ollut integroida mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä organisatorisesti että käytännön tasolla.

Avohuumetyön tiimiä ja Tuetun asumisen yksikköä lukuun ottamatta Espoo järjestää avoheiton palvelut ostopalveluina. A-klinikoita on yksi ja nuorisoasemia yksi.

Laitoskatkaisu- ja vieroitushoitoa toteutetaan omana toimintana ja ostopalveluina. Kuntouttavia laitospalveluja järjestetään omana toimintana ja ostopalveluina. Päihdehuollon asumispalveluja (tilapäisasuminen, tuettu asuminen, palveluasuminen sekä tehostettu palveluasuminen) tuotetaan Espoossa kaupungin omana toimintana ja ostopalveluna.

Espoossa toimii terveystieteiden päällikön alaisuudessa asiantuntija, jonka tehtäväkenttään kuuluu terveyden edistäminen. Tehtäväkenttään sisältyy myös ehkäisevä päihdetyö. Ehkäisevä päihdetyö on Espoossa integroitu osaksi peruspalvelujen toimintaa. Tähän työhön ei ole osoitettu erillisiä resursseja.

Vantaa

Päihdepalvelut on tuloksellinen sosiaali- ja terveystoimen perhepalveluiden tulosalueella. Päihdepalvelut koostuvat ehkäisevän päihdetyön, A-klinikkatyön ja kuntouttavan asumispalvelun toimintayksiköistä. Päihdepalvelujen lisäksi Perhepalveluihin kuuluvat aikuissosiaalityö, psykososiaaliset palvelut, lastensuojelun palvelut ja ehkäisevä terveydenhuolto (neuvola-, koulu-, ja opiskeluterveydenhuolto). Perhepalveluihin kuuluvat yksiköt ovat tiiviissä yhteistyössä päihdepalvelujen kanssa. Esimerkiksi lastensuojelusta ei mennä suoraan päihdehoitoon. Ohjaus tapahtuu nuorisoseuran kautta.

Vantaalla ehkäisevä päihdetyö kohdistuu pääasiassa lapsiin ja nuoriin. Vantaalla on huumehoitoklinikka, nuorisosema ja kolme A-klinikkaa. Ne ovat omaa toimintaa. Lisäksi avopalveluja järjestetään jonkin verran ostopalveluina.

Päihdehuollon kuntouttavat asumispalvelut Vantaa järjestää suurimmaksi osaksi omana palveluna. Asumispalveluissa on tilapäisasumista, tuettua asumista, palveluasumista sekä tehostettua palveluasumista. Kuntouttavan laitoshoidon ja osan katkaisuhoidosta Vantaa hankkii ostopalveluna.

Turku

Turussa sosiaali- ja terveystieteiden palvelut ovat yhdistetty vuodesta 2009 alkaen. Päihdepalvelut kuuluvat sosiaali- ja terveystieteiden palveluihin. Sosiaalityön erityisalat vastaavat mm. päiväkeskusten, asumispalvelujen, A-klinikan polikliinisten palvelujen ja katkaisu- ja vieroitushoitopalvelujen sekä kuntoutumishoitopalvelujen järjestämisestä. Erikoissairaanhoidon kuuluva päihdepsykiatrian yksikkö vastaa päihdepsykiatrian osaston toiminnasta sekä päihdepsykiatrian poliklinikan ja korvaushoitopoliklinikan toiminnasta.

Turussa on ehkäiseviä hankkeita ja terveyden edistämisen yksikkö, joka koordinoi ehkäisevää työtä. Turku järjestää A-klinikka ja nuorisosemapalvelut ostopalveluina. Suurin osa muista avohuollon palveluista on omaa toimintaa.

Kuntouttavissa asumispalveluissa on tilapäisasuminen, tuettu asuminen ja palveluasuminen (päihdehuollon hoito- ja huoltokodit). Palveluja järjestetään omana ja ostopalveluna. Katkaisu- ja vieroitushoito järjestetään ostopalveluna. Kuntoutumishoidot ostetaan maksusitoumuksella Turun ulkopuolelta.

Terveyden edistämisen yksikkö koordinoi ehkäisevää työtä ja siihen liittyviä hankkeita.

Tampere

Tampereen kaupungissa on tilaaja- tuottaja organisaatiomalli. Tilaajan organisaatioon kuuluu päihde- ja mielenterveyspalveluiden asiakasohjausyksikkö Loisto, joka koordinoi palveluiden hankintaa ja neuvoo palveluiden tuottajia ja sosiaalityöntekijöitä.

Hyvinvointipalvelut tuotannossa tarjoavat omana toimintana selviämis- ja katkaisu- ja vieroitusshoitoa. Selviämis- ja katkaisu- ja vieroitusshoitoasema aloitti toimintansa vuonna 2009. Omana toimintana järjestetään ensisuoja – ja tukiasumistoimintaa sekä päihdehuollon asumispalveluita. Ehkäisevän päihdetyön toimiston palveluja hankitaan lasten ja nuorten palveluista. Päiväperho tarjoaa erityispalveluita päihdeongelmallisille, raskaana oleville ja pienten lasten perheille. Päiväperhossa toimii matalan kynnyksen kohtaamispaikka, äitiys- ja lastenneuvola, kriisi- katkaisu- ja vieroitusshoito-osasto sekä perhekuntoutusosasto. Päiväperho tarjoaa sekä lastensuojelulain että päihdehuoltolain mukaisia palveluja. Sosiaaliasema Paussi päivystää ja sen yhteydessä on alaikäisille selviämisasema. Tampereen kaupunki on osakkaana Hämeen päihdehuollon kuntayhtymässä, joka omistaa Mäntymäen kuntoutumiskeskuksen Lammilla.

Tampereen kaupunki hankkii palvelut pääosin ostopalveluina. Suurin palveluntuottaja on A-klinikkasäätiö, joka tarjoaa A-klinikka- ja nuorisoasematoimintaa, matalan kynnyksen palveluja huumeiden käyttäjille, terveysneuvontaa, korvaushoitopalveluita sekä katkaisu- ja laitospalveluita.

Päihdehuollon kuntouttavaa avo- ja laitoshoidoa hankitaan usealta eri palveluntuottajalta. Päihdepalveluiden kuntouttava laitoshoido kilpailutettiin Tampereella vuonna 2009. Korvaushoitoa järjestää K-klinikan lisäksi Päiväperho ja terveysasemat. Opioidiriippuvaisten henkilöiden hoidon arvioinnit on keskitetty Taysin päihdepsykiatrian poliklinikalle. Päihdepsykiatrisesta hoidosta vastaa Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Pitkämäen ja Kaivannon sairaalat.

Tehostetun tuen, palveluasumisen ja tuetun asumisen palveluja hankitaan usealta eri palveluntuottajalta. Asumispalveluissa on asiakkaina päihderiippuvaisten lisäksi myös mielenterveyskuntoutujia ja monihäiriöisiä asiakkaita.

Päihdepalveluita täydentävät järjestöjen ylläpitämät päiväkeskukset ja yhdyskuntatuvat.

Oulu

Oulussa toteutetaan tilaaja-tuottaja-mallia (Ydinkunta-palvelukuntamalli=YPK-malli). Päihdepalvelut kuuluvat mielenterveys- ja sosiaalipalveluiden palvelualueeseen.

Oulussa päihdehuollon palvelut tuotetaan pääosin kaupungin omana tuotantona. Avopalveluihin kuuluvat A-klinikka ja Nuorten päihdeasema. Kaupungin omalla Päihdekliniikalla hoidetaan oululaisten ja osin lähikuntien asukkaiden laitospalvelu-, vieroitus- ja kuntoutushoidot, ainoastaan pieni osa laitoshoidoista ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Vuoden 2010 alusta ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan perusterveydenhuollossa terveyden edistämisen osa-alueella ja päihdehoidon yksiköissä. Huumeiden käyttäjien terveysneuvontapiste toimii terveydenhuollon vastualueella vuoden 2010 alusta ja sitä toteutetaan terveydenhuollon ja päihdehuollon yhteistyönä.

Päihdehuollon asumispalvelut tuotetaan sekä omana että hankitaan ostopalveluina. Oulussa toimii kaupungin omana yksikkönä ensisuojojatyypisesti palvelukeskus, jossa on sekä tilapäismajoitusta että tukiasuntoja. Palvelukeskuksesta annetaan tukea ja ohjauspalvelua myös kauempana asuviin tukiasuntoihin (mm. välivuokratut asunnot). Ikääntyneille ja/tai fyysisesti hoivaa tarvitseville päihdeasiakkaille tarkoitettua ympärivuorokautista asumista tuotetaan omana toimintana sekä ostopalveluna. Pitkäaikaisasunnottomuudenvähentämishankkeessa nuorille päihdeongelmallisille kohdennetaan asuntoja tiiviin tuen ja kuntoutuksen-toimintamallilla.

Palvelujärjestelmän erityispiirteitä

Espoossa ei ole erityisresursseja ehkäisevän päihdetyön toteuttamiseksi. Muissa kaupungeissa ehkäisevään päihdetyöhön on resursoitu erikseen. Selviämishoitoasemia on Espoossa, Helsingissä ja Tampereella ja Turussa. Oulussa on tehty suunnitelma selviämishoitoaseman perustamiseksi.

Tampereella järjestetään perhekuntoutusta omana toimintana Päiväperhossa. Palveluja tarjotaan raskaana oleville naisille ja pienten lasten vanhemmille. Tällä tavoin on löydetty päihdeäidit. Perhekuntoutustoiminnasta voivat myös muut kunnat saada mallia.

Kaikissa kunnissa kuluu paljon resursseja korvaushoitoon. Vaarana on, että muiden päihdeongelmaisten hoito jää vähemmälle. Korvaushoidon tarpeen arviointi tehdään usein erikoissairaanhoidossa. Useissa kunnissa arviointia on alettu tehdä myös omana toimintana.

Päihdepalvelujen ja hoidontarpeen arviointi

Helsingissä palvelutarpeen arviointi tehdään sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluissa, A-klinikoilla ja nuorisosasemilla sekä korvaushoidon tarpeen arviointi ostetaan Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä (HUS). Espoossa Postipuun päihdehoitoyksikkö ja A-klinikka tekevät arvioinnin. Korvaushoidon tarpeen arvioinnin tekee HUS.

Vantaalla palvelutarpeen arviointia tehdään sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluissa, päihdehuollon poliklinikoilla ja asumispalveluissa. Korvaushoidon tarpeen arviointi tehdään HUS:ssa. Turussa hoidontarpeen arviointi tehdään peruspalveluissa, Turun A-klinikkatoimen palveluissa ja alueellisissa päihdetiimeissä. Korvaushoidon tarpeen arviointi tehdään erikoissairaanhoidossa ja Turun yliopistollisessa keskussairaalassa (TYKS). Tampereella arviointi tehdään Asiakas-ohjausyksikkö Loistossa, peruspalveluissa ja A-klinikalla. Korvaushoidon tarpeen arviointi tehdään TAYS:ssa. Oulussa arviointi tehdään päihdepalveluissa, mutta palveluihin ohjausta tapahtuu myös perusterveydenhuollosta ja työterveyshuollosta. Korvaushoidon tarpeenarviointi ja hoidon aloitus tehdään kaupungin omassa päihdekliniikassa.

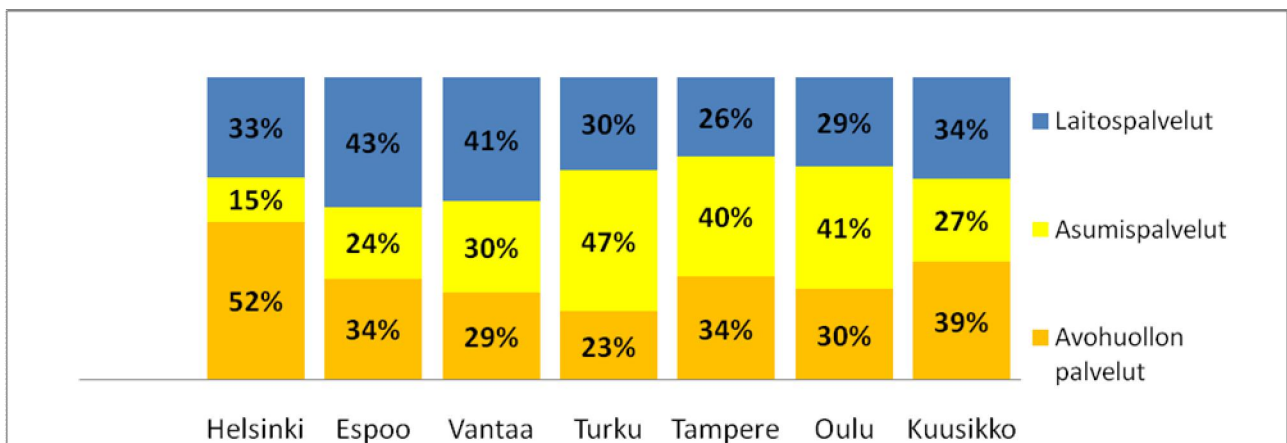
3. Päihdehuollon kokonaisuus ja eri toiminnot

Kuusikon kunnat käyttivät päihdehuollon palveluihin kaikkiaan 82,5 miljoonaa euroa vuonna 2008. Summasta kului noin 32 miljoonaa euroa (39 %) A-klinikoiden ja nuorisoasemien sekä muihin avohuollon palveluihin, 22 miljoonaa euroa (27 %) asumispalveluihin ja 27 miljoonaa euroa (34 %) laitospalveluihin. Korvaushoidon kustannukset olivat 9,4 miljoonaa euroa (11 % kokonaiskustannuksista). Vuoden 2008 kokonaiskustannuksia ei voi verrata aikaisempiin vuosiin, koska osassa kuusikkokunnista päihdehuollon piiriin on tullut uusia palveluja. Näitä palveluja ei ole laskettu aikaisempien vuosien kokonaissuoritteisiin ja –kustannuksiin.

Eri toimintojen osuudet päihdehuollon kokonaiskustannuksista vaihtelivat kunnittain. Pääkaupunkiseudun kunnissa laitoshoidon osuus oli asumispalveluja suurempi. Laitospalvelujen osuus oli suurin Vantaalla ja pienin Tampereella. Helsingin osalta tämä johtuu siitä, että suurin osa asumispalveluista on organisoitu asunnottomien palveluihin. Asumispalvelujen osuus oli laitoshoidon osuutta suurempi pääkaupunkiseudun ulkopuolisissa kunnissa. Avohuollon palvelujen osuus oli pienimmillään noin viidesosa kustannuksista kun se keskimäärin Kuusikon kunnissa oli 39 %. Helsingissä avohuollon osuus oli puolet kokonaiskustannuksista.

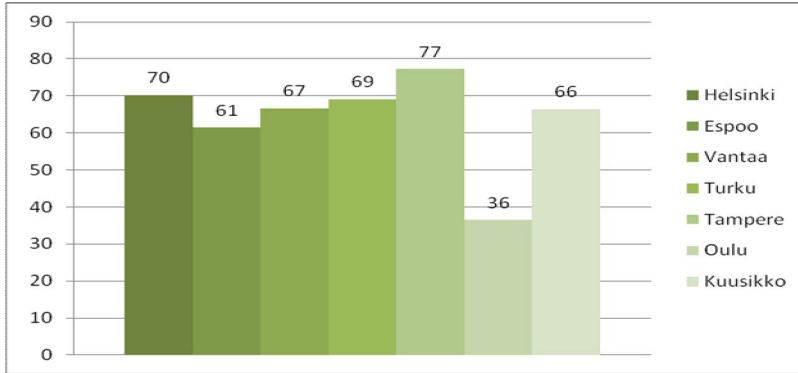
Kaupunkien välillä on eroja palvelumuotojen organisoinnissa ja tilastoinnissa. Suurimmat erot ilmenevät siinä, mitkä palvelut luokitellaan päihdehuollon asumispalveluiksi, mielen-terveyspalveluiksi ja asunnottomien palveluiksi. Erot määrittelyissä vaikeuttavat kaupunkien luotettavaa vertailua.

Kuvio 1. Päihdehuollon kokonaiskustannusten jakaantuminen eri palveluihin 2008 (%).

Päihdehuollon asiakasmäärää (henkilötunnus kertaalleen) ei saada kaikissa kaupungeissa selville nykyisistä tietojärjestelmistä. Asiakkaiden tilastointi tehdään useimmiten palvelukohtaisesti tai palvelujen sisällä jopa yksiköittäin. Eniten asiakkaita oli A-klinikoilla ja nuorisoasemilla, joissa vuonna 2008 palveltiin vajaa 17 000 asiakasta. Päihdehuollon laitospalveluja tarvitsi noin 7 521 asiakasta. (Liite 2.) Raportin sisältämien päihdehuollon palvelujen kustannukset olivat keskimäärin 66 euroa 18 vuotta täyttänytä asukasta kohti vuonna 2008.

Kuvio 2. Päihdehuollon kokonaiskustannukset asukasta kohden

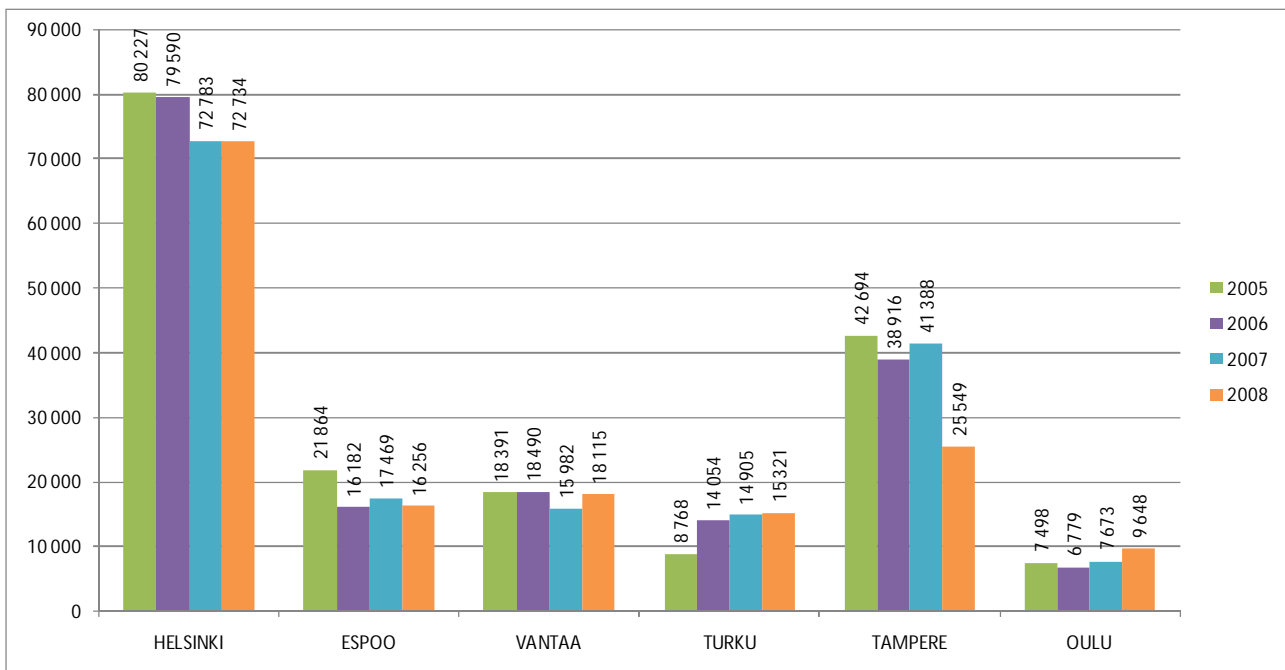

4. Päihdehuollon eri palvelut

4.1 A-klinikan ja nuorisoseman palvelut

A-klinikan ja nuorisosemien palveluja käytti vuonna 2008 runsas 16 000 asiakasta. Käyttäjien lukumäärä ovat pysyneet samansuuruisina vuosina 2005 - 2008. Käyntejä A-klinikoille ja nuorisosemille tehtiin noin 157 000 vuonna 2008. Käyntien lukumäärä on vähentynyt yli 21 000 vuosina 2005 – 2008. (Liite 3)

Kuvio 3. A-klinikoiden ja nuorisosemien käynnit 2005 – 2008.

A-klinikan käynnin keskimääräinen kustannus vuonna 2008 oli 93 euroa ja asiakas kävi vuoden aikana keskimäärin 9 kertaa A-klinikalla.

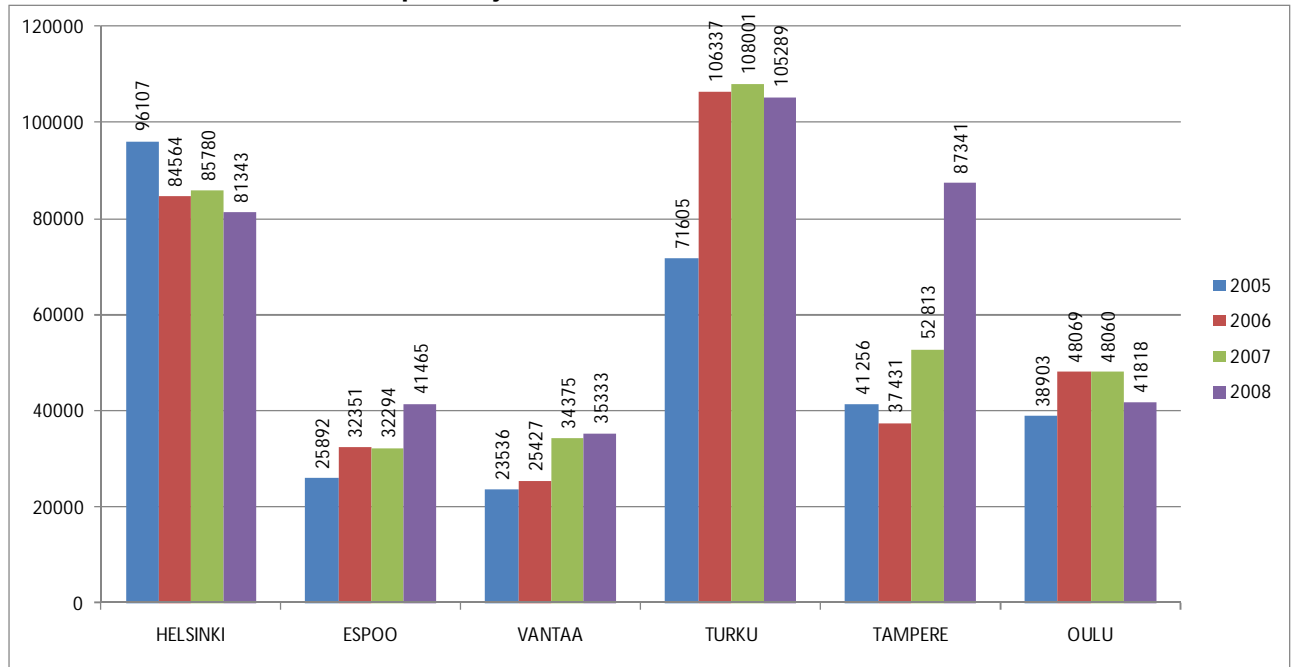
Taulukko 1. A-klinikan ja nuorisosemien kustannukset, milj. euroa 2005 – 2008.

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	Muutos %
2005	8,3	1,2	1,2	1,0	2,0	0,6	14,3	
2006	8,6	0,8	1,5	1,1	1,9	0,7	14,7	2,8%
2007	7,7	0,8	1,4	1,2	2,0	0,8	13,9	-5,5%
2008	8,7	0,9	1,4	1,2	1,8	0,8	14,8	6,6%

4.2 Päihdehuollon asumispalvelut

Päihdehuollon asumispalvelujen vuorokaudet lisääntyivät noin 360 000 asumisvuorokaudesta vuonna 2007 noin 390 000 asumisvuorokaudteen vuonna 2008. Vuonna 2008 päihdehuollon asumispalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oli noin 2900 eli pienempi kuin vuonna 2007 (runsas 3 000 asiakasta). Yhtä asiakasta kohti asumisvuorokausia kertyi keskimäärin 133 vuoden 2008 aikana. Asumisvuorokauden kustannukset olivat 56 euroa.

Kuvio 4. Päihdehuollon asumispalvelujen asumisvuorokaudet 2005 – 2008

Päihdehuollon asumispalvelujen kokonaiskustannukset olivat 22,3 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 20 % (ei indeksikorjausta).

Taulukko 2. Päihdehuollon asumispalvelujen kustannukset, milj. euroa 2005 – 2008.

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	MUUTOS %
2005	5,6	1,8	1,2	3,6	1,9	1,2	15,2	
2006	5,6	0,9	1,5	4,6	2,0	1,4	15,9	4%
2007	4,6	1,8	2,5	4,3	3,9	1,5	18,6	17%
2008	4,9	2,7	3,1	4,8	5,3	1,6	22,3	20%

Helsingissä asunnottomien asumispalveluja ei luokitella päihdehuollon asumispalveluihin, vaikka näiden palveluiden asukkaista monet ovat päihdeongelmaisia. Näissä palveluissa oli vuonna 2008 yhteensä 3218 asumispaikkaa ja asumisvuorokausia kertyi 1 108 460.

Turun vuoden 2005 tiedoissa asumisvuorokausiin ei ole tilastoitu ensisuojan tilapäisen asuttamisen hoitovuorokausia eikä päihdehuollon tukiasuntojen asumisvuorokausia. Vuoden 2006 asumisvuorokausista puuttuvat ensisuojan tilapäisen asuttamisen hoitovuorokaudet. Vuodesta 2007 alkaen asumisvuorokausiin on lisätty myös ensisuojan hoitovuorokaudet ja päihdehuollon tukiasuntojen asumisvuorokaudet

Turussa ja Vantaalla asukas vastaa itse päihdehuollon tukiasunnoissa vuokramenoistaan, muissa kunnissa käytännöt vaihtelevat yksiköittäin. Tukiasuntoihin kohdistuvan palvelun kustannukset (henkilöstön palkkamenot) on sisällytetty Turun kaupungin omien asumispalvelujen kustannuksiin. Päihdehuollon asumispalveluja tarjoavien yksiköiden käyttöasteet ovat nousseet yli 90 %:n vuonna 2008. Ensisuojan käyttöasteet ovat jääneet matalammiksi johtuen mm. selvien asiakkaiden osaston kiinniolosta kesäkuukausina viime vuosina.

Tampereella omana toimintana järjestetään kuntouttavaa laitosasumista, kuntoutuskoti- ja tukiasumista. Suurin osa asumispalveluista ostetaan ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Asumispalveluina ostetaan tehostettua palveluasumista, palveluasumista, tukiasumista, tuettua asumista ja tilapäistä asumispalvelua. Päihderiippuvaisten lisäksi asiakkaina on asunnottomia, lainrikkojia, mielenterveyskuntoutujia ja monihäiriöisiä. Vuonna 2008 asumisvuorokausiin on lisätty uuden 51-paikkaisen palvelutalon ja Tampereen kuntoutuskodin asumisvuorokaudet (kuvio 3).

Oulussa asumispalveluissa näkyy vuoden 2007- 2008 aikana tavoitteellinen toimintamalli, jossa luovuttiin välivuokra-asunnoista ja siirryttiin suoriin asukaskohtaisiin vuokrasopimuksiin. Toiminta näkyy sekä kustannuksissa että asumisvuorokausissa.

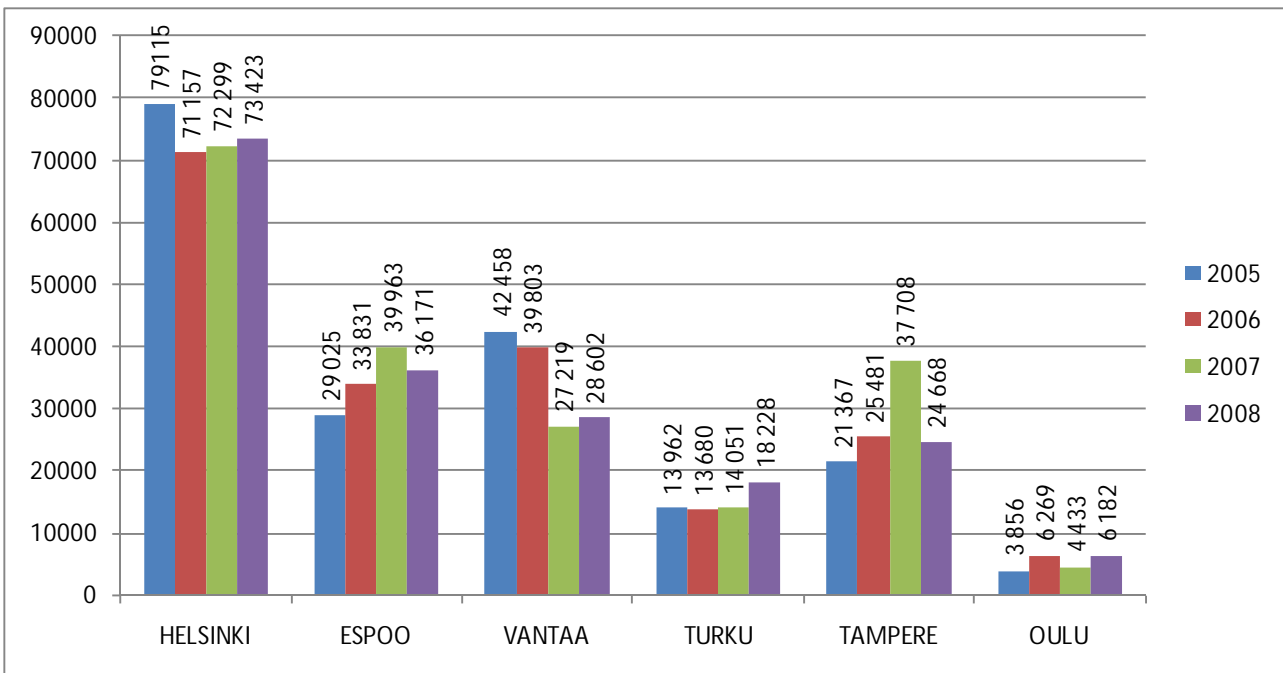
Oulussa on kilpailutettu mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut ja osa päihdeasiakkaiden asumispalveluista toteutuu yksityisissä palvelukodeissa. Usealla asiakkaalla on sekä mielenterveys- että päihdetausta. Tilastoissa ei ole mukana mielenterveysyksiköissä asuvien päihdeasiakkaiden määrät, hoitopäivät eikä kustannukset. Jatkossa seuranta kehittää myös tältä osin.

Oulussa ostetaan sopimuksellisesti nuorille ohjattuja ja tuettuja asumispalveluita Oulunseudun Nuorisoasuntoyhdistys ry:ltä (50 haasteelliselle nuorelle/vuosi) sekä ostopalveluna, että vuodesta 2009 lähtien pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishankkeen kautta. Useimmiten kyseisten nuorten asunnottomuuden taustalla on päihdeongelma ja he ohjautuvat asumiseen päihdepalveluiden kautta.

4.3 Päihdehuollon laitoshoido

Päihdehuollon katkaisu- ja kuntoutushoidon hoitovuorokaudet ovat vähentyneet vajaasta 190 000 hoitovuorokaudesta noin 187 000 vuorokauteen vuodesta 2005 vuoteen 2008. Tämä johtuu siitä, että kunnissa on pyritty lyhentämään laitoshoidojaksojen kestoja ja on tarkennettu kuntouttavan laitoshoidon ja asumispalvelujen rajaa siten, että asumispalvelujen määrä ja käyttö on lisääntynyt. Hoitovuorokausien määrä vuonna 2008 vastaa 513 kokovuotista hoitopaikkaa.

Kuvio 5. Päihdehuollon katkaisu-, vieroitus- ja kuntoutushoidon vuorokaudet 2005 – 2008.

Päihdehuollon laitospalveluja käytti vuonna 2008 vajaa 7 000 asiakasta. Hoitovuorokauden kustannukset olivat keskimäärin 148 euroa.

Taulukko 3. Päihdehuollon katkaisu-, vieroitus- ja kuntoutushoidon kustannukset 2005 – 2008.

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO	MUUTOS %
2005	9,8	3,4	4,3	1,9	2,5	1,7	23,6	
2006	10,4	3,8	4,1	1,7	2,5	1,7	24,2	3%
2007	11,1	4,5	3,1	1,9	3,1	1,3	25,1	4%
2008	11,1	4,8	4,1	3,1	3,5	1,1	27,8	11%

Turussa vuoden 2008 kustannuksiin on lisätty erikoissairaanhoidon tuottamat katkaisu- ja vieroitushoidon osastokustannukset. Kyseessä on erikoissairaanhoidon järjestämä osasto-ohje, joka toimii täydellä kapasiteetilla, on hoidoltaan kallista ja nostaa siten päihdehuollon laitoshoidon kokonaiskustannuksia. Päihdehuollon kuntoutumishoidot on ostettu vuonna 2008 maksusitoumusmenettelyllä ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Hoidon kesto on ollut keskimäärin kaksi kuukautta/asiakas vuonna 2008.

Oulussa on tehty rakenteellisia muutoksia päihdepalvelujen järjestämisessä vuoden 2007 alusta, jolloin Oulun sosiaali- ja terveystoimessa siirryttiin tilaaja-tuottaja malliin. Päihdehuollon asumispalvelut siirtyivät hallinnollisesti eri yksikköön, jolloin myöskin aiemmin laitoshoidoksi kirjautunut Timosenkodin yksikkö siirtyi asumispalveluin kustannuksiltaan ja toimintatiedoiltaan. Tiedot eivät näin ollen ole vertailukelpoisia vuosiin 2005-2006 . Lisäksi oman palvelutuotannon prosessien kehittäminen on tehostanut toimintaa ja vähentänyt ostopalveluiden käyttöä, joka näkyy myös kustannuksissa, esimerkkeinä kuntoutushoitosten toteuttaminen non-stoppina ja huumeasiakkaiden vieroitus- ja kuntoutushoidon ottaminen omaan palvelutuotantoon.

PÄIHDEHUOLLON MÄÄRITELMÄT

Päihdehuollon A-klinikan (polikliiniset) ja nuorisoasemien palvelut

Päihdehuollon polikliiniset palvelut ovat päihdehuoltolain mukaista erityispalvelua, joihin liittyy vapaaehtoisuuteen perustuvaa neuvonta-, tutkimus- ja hoitopalvelua. Palvelumuotoina voivat olla asiakkaan tarpeiden ja valinnan mukaan mm. somaattisen ja psyykkisen tilan kartoitus, sosiaalinen neuvonta, terveysneuvonta, yksilöterapia, perheterapia, ryhmäterapia, verkostotyö, avovieroitushoito sekä lähetteet ja lausunnot jatkotutkimuksiin ja muihin hoitopaikkoihin. Hoito perustuu asiakkaan ja hänen verkostonsa kanssa yhdessä laadittuun hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Selviämishoitoasema

Selviämishoitoasemalla hoidetaan asiakkaita, jotka tarvitsevat päihtymyksen vuoksi sairaanhoidollista seurantaa. Asiakkaalla voi olla myös somaattisia ja psyykkisiä ongelmia, jotka eivät edellytä sairaalahoitoa. Asiakkaat tulevat selviämishoitoasemalle poliisin kautta ja muista hoitoyksiköistä. Selviämishoitoasema on tarkoitettu erilaisten päihteiden käyttäjien lyhytaikaista toipumista varten. Selviämishoitoasemalta asiakkaita ohjataan tarvittaessa jatkohoitoon, esimerkiksi katkaisu- ja vieroitushoitoon, psykiatriseen hoitoon tai tarvittaviin sosiaalipalveluihin. Taulukoissa selviämishoitoon on laskettu säilöönottopalveluja. Espoon taulukossa selviämishoito sisältyy laitospalveluihin.

Korvaushoito

Korvaushoitoa voidaan antaa niille opioidiriippuvaisille asiakkaille, jotka eivät ole kyenneet vieroittautumaan muiden vieroitushoitojen avulla. Opioidiriippuvaisten lääkkeellisen korvaushoidon tavoitteena on kuntoutuminen ja päihteettömyys tai haittojen vähentäminen ja potilaan elämänlaadun parantaminen. Korvaushoidon lääkkeitä ovat metadoni ja buprenorfiini. Vaativat tapaukset hoidetaan erikoissairaanhoidossa ja muut perustasolla tai polikliinisisessä päihdehuollossa (mm. A-klinikoilla). Korvaushoitoa annetaan polikliinisesti, katkaisu- tai vieroitushoitona laitoksissa tai erikoissairaanhoitona (hoidontarpeen arviointi ja hoito).

Päihdehuollon asumispalvelut

Päihdehuollon asumispalvelut pyrkivät luomaan kokonaisuuden, jossa päihdeprosessissaan eri vaiheissa oleville asiakkaille pystytään tarjoamaan kuntoutumista tukeva asumismuoto. Kuntouttavaa asumista ovat tehostettu palveluasuminen (ympäri vuorokautisesti valvottu), palveluasuminen, tukiasuminen (palvelutalon läheisyydessä, mahdollisuus saada apua palvelutalolta) ja tuettu asuminen (tuntiohjaus). Asumispalveluiden tavoitteena on asiakkaan asumisen turvaaminen sekä tukeminen päihteettömyyteen ja ohjaaminen palvelujen piiriin. Työmuotoihin voi kuulua ohjaus ja neuvonta arjen asioissa, rajojen asettaminen, asiakkaan sosiaalisten tukiverkostojen kartoittaminen ja vahvistaminen ja terveydenhoidon antaminen. Asumispalvelu perustuu asiakkaalle laadittavaan palvelu- ja kuntoutumissuunnitelmaan.

Päihdehuollon kuntouttava laitoshoido

Päihdehuollon kuntouttava laitoshoido on ympärivuorokautista pitempiaikaista laitoshoidoa. Kuntouttava laitoshoido on tarkoitettu avohoitoa tukevaksi hoitajaksoksi päihdeongelmaisille, joille avohuollon palvelut tai katkaisu laitoshoidossa eivät ole riittäviä tai tarkoituksenmukaisia, tai joiden kuntoutuminen edellyttää väliaikaista irrottautumista normaalista elinympäristöstä. Kuntouttava laitoshoido on osa asiakkaan kokonaiskuntoutumista ja ta-

voitteena on päihteetön elämäntapa. Hoidon pituus määrittyy yksilöllisesti hoidon tarpeen arvioinnin perusteella. Kuntoutushoidon sisältö määräytyy hoitoa tarjoavan laitoksen hoitotoideologian ja käytettyjen työmenetelmien mukaan.

Päihdehuollon katkaisu- ja vieroitushoito laitoksissa

Katkaisu- ja vieroitushoito on ympärivuorokautista laitoshoidoa. Hoidon pituus määrittyy yksilöllisesti hoidon tarpeen arvioinnin perusteella. Hoidon tavoitteena on päihdekierteen katkaisu, vieroitusoireiden hoitaminen sekä jatkohoidon suunnittelu. Somaattisen kunnon kohotessa katkaisu- ja vieroitushoitoon kuuluu mm. keskusteluapu, sosiaalinen neuvonta, terveysneuvonta, pari- ja perhetapaamisia sekä verkostotapaamisia.

KUUSIKKO	Asiakkaat			Hoitovrk/käynnit			Kustannukset			Huomautukset
	Päihdehuolto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	
Päihdehuollon avopalvelut yht.	31 615	15 399	16 216	459 046	199 421	259 625	32 458 112	17 335 106	15 123 006	
Päihdehuollon avopalvelut yht. (ilman korvaushoitoa)	30 679	14 923	15 756	306 972	134 532	172 440	23 024 260	13 344 383	9 799 877	
1. Ehkäisevä päihdetyö	0	0	0	0	0	0	1 397 180	1 397 180	0	
2. A-klinikan ja nuorisoaseman (polikliiniset) palvelut	16 829	9 128	7 701	157 623	80 369	77 254	14 791 711	8 293 469	6 498 242	
3. Korvaushoito	936	476	460	152 074	64 889	87 185	9 433 852	4 110 723	5 323 129	
5. Muut avohuollon palvelut	1 573	1 306	267	84 782	39 209	45 573	3 758 217	2 048 498	1 709 719	
4. Terveysneuvonta	8 688	900	7 788	56 531	6 918	49 613	1 679 202	87 286	1 591 916	
6. Selviämishoitoasema	3 589	3 589	0	8 036	8 036	0	1 397 950	1 397 950	0	
Päihdehuollon asumispalvelut yht. *	2 938	1 606	1 355	392 589	197 106	195 483	22 339 338	12 275 690	10 063 648	
7. Tuki- ja tuettu asuminen	818	610	208	124 704	92 411	32 293	5 092 367	3 752 509	1 339 858	
8. Palveluasuminen	1 897	773	1 147	254 750	91 560	163 190	15 689 984	6 966 194	8 723 790	
9. Muu	223	223	0	13 135	13 135	0	1 556 987	1 556 987	0	
Päihdehuollon laitoshoido yht. *	7 521	4 339	3 350	187 274	88 143	99 131	27 799 672	14 444 697	13 354 975	
10. Katkaisu- ja vieroitushoito	5 615	3 862	1 766	56 992	37 609	19 383	19 011 043	13 964 697	5 046 346	
11. Kuntoutushoito	2 631	1 104	1 592	130 282	50 534	79 748	8 788 629	480 000	8 308 629	
Kustannukset yhteensä							82 597 122	44 055 493	38 541 629	
Kustannukset yh. ilman korvaushoitoa							73 163 270	40 064 770	33 218 500	
Korvaushoidon osuus kustannuksista							11%	9%	14%	
Kustannukset 18 v asukasta kohden							66,4	35,4	31,0	1 243 021
Asumispalvelun kustannukset / hoitovuorokausi	56,9	62,3	51,5							
Laitoshoidon kustannukset / hoitovuorokausi	148,4	163,9	134,7							

HELSINKI Päihdehuolto	Asiakkaat			Hoitovrk/käynnit			Kustannukset			Huomautukset
	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	
Päihdehuollon avopalvelut yht.	17 195	9 788	7 407	248 463	115 616	132 847	17 652 246	11 051 648	6 600 598	
Päihdehuollon avopalvelut yht. (ilman korvaushoitoa)	16 754	9 590	7 164	162 942	78 778	84 164	12 183 022	8 675 621	3 507 401	
1. Ehkäisevä päihdetyö	0			0			983 344	983 344		Klaarin ja ehkäisevän päihdetyön tiimin kustannukset
2. A-klinikan ja nuorisoaseman (polikliiniset) palvelut	8 345	6 340	2 005	72 734	52 606	20 128	8 694 534	6 069 648	2 624 886	0708 ja 0308 (Ei säilöönnoton kustannuksia 2008)
3. Korvaushoito	441	198	243	85 521	36 838	48 683	5 469 224	2 376 027	3 093 197	Sosiaaliviraston korvaushoito + Terveyskeskuksen korvaushoito, TA:t ja HUS
5. Muut avohuollon palvelut	0			52 585	18 898	33 687	515 994	378 434	137 560	Muu päivätoiminta
4. Terveysneuvonta	5 159		5 159	30 349		30 349	744 955		744 955	Vinkin kustannukset ja asiakkaat. Terveyskeskuksen organisaatiossa.
6. Selviämishoitoasema	3 250	3 250		7 274	7 274		1 244 195	1 244 195		Säilöönnoton sairaanhoitajapalvelut Terveyskeskuksen selviämishoitoasema
Päihdehuollon asumispalvelut yht. *	495	118	400	81 343	19 715	61 628	4 945 345	1 630 156	3 315 189	
7. Tuki- ja tuettu asuminen	0	0	0	0	0	0	5 561	5 561		Roihuvuoren tukiasunnot ovat olleet remontissa
8. Palveluasuminen	495	118	400	81 343	19 715	61 628	4 939 784	1 624 595	3 315 189	
9. Muu	0			0			0			
Päihdehuollon laitoshoido yht. *	2 501	2 131	538	73 423	57 850	15 573	11 076 550	8 667 449	2 409 101	
10. Katkaisu- ja vieroitushoito	1 924	1 863	74	19 345	18 183	1 162	11 076 550	8 667 449	2 409 101	Ostopalvelukustannuksia ei saada eroteltua katkoon ja kuntoutukseen. Sisältää korvaushoidon laitospalvelut ja vuorokaudet.
11. Kuntoutushoito	1 302	895	472	54 078	39 667	14 411	0			
Kustannukset yhteensä							33 674 141	21 349 253	12 324 888	
Kustannukset yh. Ilman korvaushoitoa							28 204 917	18 973 226	9 231 691	
Korvaushoidon osuus kustannuksista							16%	11%	25%	
Kustannukset 18 v asukasta kohden							70,3	44,6	25,7	479118
Asumispalvelun kustannukset / hoitovuorokausi	60,8	82,7	53,8							
Laitoshoidon kustannukset / hoitovuorokausi	150,9	149,8	154,7							

* **Asiakkaat yhteensä luku ei ole summa vaan tilastoluku henkilötunnus yhtenä**

ESPOO Päihdehuolto	Asiakkaat			Hoitovrk/käynnit			Kustannukset			Huomautukset
	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	
Päihdehuollon avopalvelut yht.	3 361	772	2 589	47 926	2 380	45 546	3 810 000	1 031 000	2 779 000	
Päihdehuollon avopalvelut yht. (ilman korvaushoitoa)	3 264	766	2 498	24 323	2 157	22 166	2 739 000	1 017 000	1 722 000	
1. Ehkäisevä päihdetyö	0			0			0			
2. A-klinikan ja nuorisoaseman (polikliiniset) palvelut	1 765		1 765	16 256		16 256	871 000		871 000	Espeen A-klinikka ja nuorisoasema
3. Korvaushoito	97	6	91	23 603	223	23 380	1 071 000	14 000	1 057 000	Espeen A-klinikka, Arabianrannan vier.hoitoklinikka, HDL huume kunt.pkl, HDL ylläpitotoiminta
5. Muut avohuollon palvelut	569	427	142	4 494	1 531	2 963	1 519 000	925 000	594 000	Oma koostuu suurimmalta osin päihdehuollon palveluohjauksen ja tuetun asumisen toiminnasta. Osto 4 palveluntuottajalta
4. Terveysneuvonta	591		591	2 947		2 947	257 000		257 000	Ostetaan pakettina A-klinikalta
6. Selviämishoitoasema	339	339		626	626		92 000	92 000		Sis.putkakäynnit
Päihdehuollon asumispalvelut yht.	262	218	44	41 465	32 639	8 826	2 664 000	1 855 000	809 000	
7. Tuki- ja tuettu asuminen	239	218	21	35 375	32 639	2 736	2 106 000	1 855 000	251 000	Omana Neppers, Olari, Sepänkylä, Osto
8. Palveluasuminen	23		23	6 090		6 090	558 000		558 000	Munkkisaaren majoitus, Kaislakoti,
9. Muu	0			0			0			
Päihdehuollon laitoshoido yht.	1 969	1 121	848	36 171	13 040	23 131	4 848 000	2 142 000	2 706 000	
10. Katkaisu- ja vieroitushoito	1 572	1 040	532	11 384	5 110	6 274	2 486 000	1 662 000	824 000	Omana Postipuu. Ostona A-klinikka, HDL päivytyys- ja vieroitusosasto
11. Kuntoutushoito	397	81	316	24 787	7 930	16 857	2 362 000	480 000	1882000	Omana Kolmiranta. Ostona Ridasjärvi ja 19 muuta
Kustannukset yhteensä							11 322 000	5 028 000	6 294 000	
Kustannukset yh. Ilman korvaushoitoa							10 251 000	5 014 000	5 237 000	
Korvaushoidon osuus kustannuksista							9%	0%	17%	
Kustannukset 18 v asukasta kohden							61,4	27,3	34,1	184417
Asumispalvelun kustannukset / hoitovuorokausi				64,2	56,8	91,7				
Laitoshoidon kustannukset / hoitovuorokausi				134,0	164,3	117,0				

VANTAA Päihdehuolto	Asiakkaat			Hoitovrk/käynnit			Kustannukset			Huomautukset
	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	
Päihdehuollon avopalvelut yht.	3 103	1 567	1 536	32 290	24 118	8 172	2 920 073	2 069 478	850 595	
Päihdehuollon avopalvelut yht. (ilman korvaushoitoa)	3 015	1 523	1 492	26 287	18 115	8 172	2 176 210	1 713 107	463 103	
1. Ehkäisevä päihdetyö	0			0			293 836	293 836		
2. A-klinikan ja nuorisoseman (polikliiniset) palvelut	1 523	1 523		18 115	18 115		1 419 271	1 419 271		
3. Korvaushoito	88	44	44	6 003	6 003		743 863	356 371	387 492	
5. Muut avohuollon palvelut	0			179	0	179	139 142	0	139 142	
4. Terveysneuvonta	1 492		1 492	7 993		7 993	323 961		323 961	
6. Selvämishoitoasema	0			0			0			
Päihdehuollon asumispalvelut yht.	422	347	75	35 333	21 719	13 614	3 050 429	2 130 166	920 263	
7. Tuki- ja tuettu asuminen	202	153	49	24 421	16 164	8 257	1 707 249	1 210 856	496 393	Koisokodit, Arvi, Oraskoti, Tukiasunnot
8. Palveluasuminen	26		26	5 357		5 357	423 870		423 870	Alppimyyrä, Syväpuro, Betlehemkoti, Aino
9. Muu	194	194		5 555	5 555		919 310	919 310		Asumispäivystys, kust.arvioitu
Päihdehuollon laitoshoido yht.	736	349	387	28 602	5 452	23 150	4 133 167	1 064 296	3 068 871	
10. Katkaisu- ja vieroitushoito	496	349	147	6 974	5 452	1 522	1 357 341	1 064 296	293 045	Sis. myös korvaushoidot
11. Kuntoutushoito	240		240	21 628		21 628	2 775 826		2775826	Sis. myös korvaushoidot
Päihdehuollon asiakkaat yhteensä*	2345	2 263	462				10 103 669	5 263 940	4 839 729	
Kustannukset yhteensä										
Kustannukset yh. Ilman korvaushoitoa							9 359 806	4 907 569	4 452 237	
Korvaushoidon osuus kustannuksista							7%	7%	8%	
Kustannukset 18 v asukasta kohden							66,6	34,7	31,9	151601
Asumispalvelun kustannukset / hoitovuorokausi				86,3	98,1	67,6				
Laitoshoidon kustannukset / hoitovuorokausi				144,5	195,2	132,6				

* Kaikki päihdehuollon palveluja käyttäneet asiakkaan yhteensä henkilötunnus yhtenä

TURKU	Asiakkaat			Hoitovrk/käynnit			Kustannukset			Huomautukset
	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	
Päihdehuolto										
Päihdehuollon avopalvelut yht.	3 036	1 522	1 514	50 510	35 189	15 321	2 306 654	1 070 048	1 236 606	
Päihdehuollon avopalvelut yht. (ilman korvaushoitoa)	2 932	1 418	1 514	34 927	19 606	15 321	1 812 711	696 105	1 236 606	
1. Ehkäisevä päihdetyö	0			0			0			
2. A-klinikan ja nuorisosaseman (polikliiniset) palvelut	1 514		1 514	15 321		15 321	1 236 606		1 236 606	Ostopalvelusopimus A-klinikkasäätiön kanssa
3. Korvaushoito	104	104		15 583	15 583		493 943	493 943		Tiedot korvaushoito poliklinikalta
5. Muut avohuollon palvelut	680	680		13 089	13 089		427 064	427 064		Päihdepsykiatrian poliklinikka ja päiväkeskustoiminta
4. Terveysneuvonta	738	738		6 381	6 381		87 286	87 286		Kustannuksissa ei ole mukana henkilöstökustannuksia
6. Selviämishoitoasema	0			136	136		61 755	61 755		
Päihdehuollon asumispalvelut yht.	838	519	319	105 289	62 674	42 615	4 772 210	3 146 279	1 625 931	
7. Tuki- ja tuettu asuminen	76	76		22 296	22 296		5 642	5 642		kustannuksissa ei ole henkilöstökustannuksia,
8. Palveluasuminen	762	443	319	82 993	40 378	42 615	4 766 568	3 140 637	1 625 931	mukana myös Sillankorvan ensisuoja
9. Muu	0			0			0			
Päihdehuollon laitoshoido yht.	816	216	600	18 228	4 266	13 962	3 096 565	1 028 170	2 068 395	
10. Katkaisu- ja vieritushoito	690	216	474	9 597	4 266	5 331	1 826 170	1 028 170	798 000	sisältää laitoksissa tapahtuvan korvauhoidon
11. Kuntoutushoito	126		126	8 631		8 631	1 270 395		1270395	vanhempien mukana hoidossa myös kolme lasta, jotka hoitovuorokausimäärissä
Kustannukset yhteensä							10 175 429	5 244 497	4 930 932	
Kustannukset yh. Ilman korvaushoitoa							9 681 486	4 870 554	4 930 932	
Korvaushoidon osuus kustannuksista							5%	9%	0%	
Kustannukset 18 v asukasta kohden							69,0	35,6	33,4	147428
Asumispalvelun kustannukset / hoitovuorokausi				45,3	50,2	38,2				
Laitoshoidon kustannukset / hoitovuorokausi				169,9	241,0	148,1				

TAMPERE	Asiakkaat			Hoitovrk/käynnit			Kustannukset			Huomautukset
	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	
Päihdehuolto										
Päihdehuollon avopalvelut yht.	3 428	265	3 163	63 362	5 691	57 671	4 604 292	954 225	3 650 067	
Päihdehuollon avopalvelut yht. (ilman korvaushoitoa)	3 280	199	3 081	48 240	5 691	42 549	3 182 627	318 000	2 864 627	
1. Ehkäisevä päihdetyö	0			0			0			
2. A-klinikan ja nuorisoaseman (polikliiniset) palvelut	2 417		2 417	25 549		25 549	1 765 750		1 765 750	A-klin. 792000 e, nuorisoas. 267750 e, Matala 650 000 e, päiväos. 56 000 e
3. Korvaushoito	148	66	82	15 122		15 122	1 421 665	636 225	785 440	K-klinikka, Päiväperho ja terveysasemat
5. Muut avohuollon palvelut	317	199	118	14 367	5 691	8 676	1 150 877	318 000	832 877	Ensun vastaanotto
4. Terveysneuvonta	546		546	8 324		8 324	266 000		266 000	Nervi
6. Selvämishoitoasema	0			0			0			toiminta alkoi v.2009
Päihdehuollon asumispalvelut yht.	686	193	493	87 341	23 541	63 800	5 336 375	1 962 910	3 373 465	
7. Tuki- ja tuettu asuminen	245	107	138	30 134	8 834	21 300	1 127 465	535 000	592 465	Tyrkkölä+ ensun kuntoutuskoti
8. Palveluasuminen	441	86	355	57 207	14 707	42 500	4 208 910	1 427 910	2 781 000	oma: Palhoniemi
9. Muu	0			0			0			
Päihdehuollon laitoshoido yht.	1 022	61	961	24 668	2 029	22 639	3 506 762	507 250	2 999 512	
10. Katkaisu- ja vieroitushoito	600	61	539	7 123	2 029	5 094	1 229 450	507 250	722 200	Päiväperhon 61 perhettä
11. Kuntoutushoito	422		422	17 545		17 545	2 277 312		2277312	Sisältää korvaushoidon tehostejaksot
Kustannukset yhteensä							13 447 429	3 424 385	10 023 044	
Kustannukset yh. Ilman korvaushoitoa							12 025 764	2 788 160	9 237 604	
Korvaushoidon osuus kustannuksista							11%	19%	8%	
Kustannukset 18 v asukasta kohden							77,2	19,7	57,6	174116
Asumispalvelun kustannukset / hoitovuorokausi				61,1	83,4	52,9				
Laitoshoidon kustannukset / hoitovuorokausi				142,2	250,0	132,5				

OULU	Asiakkaat			Hoitovrk/käynnit			Kustannukset			Huomautukset
	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	Yhteensä	Oma	Osto	
Päihdehuolto										
Päihdehuollon avopalvelut yht.	1 492	1 485	7	16 495	16 427	68	1 164 847	1 158 707	6 140	
Päihdehuollon avopalvelut yht. (ilman korvaushoitoa)	1 434	1 427	7	10 253	10 185	68	930 690	924 550	6 140	
1. Ehkäisevä päihdetyö	0			0			120 000	120 000		3 työntekijän laskennallinen työpanos/palkka kustannukset sisältyvät osin terveydenhuoltoon.
2. A-klinikan ja nuorisoaseman (polikliiniset) palvelut	1 265	1 265		9 648	9 648		804 550	804 550		asiakkaat ilmoitettu hetu-kertaalleen. 2005-2006 päällekkäisyyttä.
3. Korvaushoito	58	58		6 242	6 242		234 157	234 157		
5. Muut avohuollon palvelut	7		7	68		68	6 140		6 140	Avokuntoutus
4. Terveysneuvonta	162	162		537	537		0			kustannukset A-klinikan sisällä
6. Selvämishoitoasema	0			0			0			Hoidetaan tällä hetkellä osana Kiviharjun
Päihdehuollon asumispalvelut yht.	235	211	24	41 818	36 818	5 000	1 570 979	1 551 179	19 800	
7. Tuki- ja tuettu asuminen	56	56	0	12 478	12 478	0	140 450	140 450		Siirrytty välivuokrauksesta enemmän omiin asuntoihin
8. Palveluasuminen	150	126	24	21 760	16 760	5 000	792 852	773 052	19 800	Luvuista puuttuu yksityisiltä ostettu päihde-ehdotoin asuminen, joka kirjautuu mt-asumiseen
9. Muu	29	29		7 580	7 580		637 677	637 677		Tehostettu palveluasuminen (Timosen koti). asiakaspaikat ovat vähentyneet.
Päihdehuollon laitoshoido yht.	477	461	16	6 182	5 506	676	1 138 628	1 035 532	103 096	
10. Katkaisu- ja vieroitushoito	333	333		2 569	2 569		1 035 532	1 035 532		Laitoshoidon kustannukset yhteensä
11. Kuntoutushoito	144	128	16	3 613	2 937	676	103 096		103 096	Sisältää myös päihdeperhekuntoutuksen
ppk										
Kustannukset yhteensä							3 874 454	3 745 418	129 036	
Kustannukset yh. Ilman korvaushoitoa							3 640 297	3 511 261	129 036	
Korvaushoidon osuus kustannuksista							6%	6%	0%	
Kustannukset 18 v asukasta kohden							36,4	35,2	1,2	106341
Asumispalvelun kustannukset / hoitovuorokausi				37,6	42,1	4,0				
Laitoshoidon kustannukset / hoitovuorokausi				184,2	188,1	152,5				

Päihdehuollon tiedot 2005-2008		HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
A. Päihdehuollon A-klinikan, asumispalvelujen sekä laitoshoidon kustannukset								
	2005	23 703 797	6 372 165	6 608 511	6 592 558	6 452 679	3 391 832	53 121 542
	2006	24 532 544	5 562 966	7 133 592	7 404 801	6 363 588	3 804 579	54 802 070
	2007	23 451 527	7 116 300	6 985 539	7 379 689	8 965 236	3 641 048	57 539 339
	2008	24 716 429	8 383 000	8 602 867	9 105 381	10 608 887	3 514 157	64 930 721
1. Päihdehuollon A-klinikan (polikliiniset) palvelut mukaan lukien nuorisoasemat								
1.1. Asiakkaat yhteensä	2005	8 201	1 512	1 671	1 061	2 735	1 410	16 590
	2006	8 786	1 632	1 525	1 485	2 738	1 377	17 543
	2007	8 496	1 659	1 475	1 516	2 417	1 193	16 756
	2008	8 345	1 765	1 523	1 514	2 417	1 265	16 829
Asiakkaat kunnallinen toiminta	2005	6883		1 671			1 410	9 964
	2006	6521		1 525			1 377	9 423
	2007	6546		1 475			1 193	9 214
	2008	6 340	0	1 523	0	0	1 265	9 128
Asiakkaat ostopalvelut	2005	1318	1512		1061	2735		6 626
	2006	1080	1632		1485	2738		6 935
	2007	1950	1659		1516	2417		7 542
	2008	2 005	1 765	0	1 514	2 417	0	7 701
1.2. Käynnit yhteensä(A-klinikat ja nuorisoasemat)	2005	80 227	21 864	18 391	8 768	42 694	7 498	179 442
	2006	79 590	16 182	18 490	14 054	38 916	6 779	174 011
	2007	72 783	17 469	15 982	14 905	41 388	7 673	170 200
	2008	72 734	16 256	18 115	15 321	25 549	9 648	157 623
Käynnit kunnallinen toiminta	2005	58 509		18 391			7 498	84 398
	2006	57 248		17 648			6 779	81 675
	2007	53 282		18 077			7 673	79 032
	2008	52 606	0	18 115	0	0	9 648	80 369
Käynnit ostopalvelut	2005	21 718	21 864		8 768	42 694		95 044
	2006	22 342	16 182	842	14 054	38 916		92 336
	2007	19 501	17 469		14 905	41 388		93 263
	2008	20 128	16 256	0	15 321	25 549	0	77 254
1.3. Kustannukset Yhteensä (A-klinikat ja nuorisoasemat)	2005	8 318 651	1 168 000	1 190 655	1 009 123	2 029 000	562 350	14 277 779
	2006	8 600 408	802 800	1 533 602	1 114 135	1 915 013	714 920	14 680 878
	2007	7 731 722	837 300	1 357 392	1 188 521	1 964 500	793 666	13 873 102
	2008	8 694 534	871 000	1 419 271	1 236 606	1 765 750	804 550	14 791 711
Kustannukset kunnallinen toiminta	2005	4 716 765		1 190 655			562 350	6 469 770
	2006	5 760 810		1 412 499			714 920	7 888 229
	2007	5 027 026		1 292 388			793 666	7 113 080
	2008	6 069 648	0	1 419 271	0	0	804 550	8 293 469
Kustannukset ostopalvelut	2005	3 601 886	1 168 000		1 009 123	2 029 000		7 808 009
	2006	2 839 598	802 800	121 103	1 114 135	1 915 013		6 792 649
	2007	2 704 696	837 300	65 004	1 188 521	1 964 500		6 760 021
	2008	2 624 886	871 000	0	1 236 606	1 765 750	0	6 498 242

Päihdehuollon tiedot 2005-2008		HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
2. Päihdehuollon asumispalvelut yhteensä								
2.1.Asiakkaat yhteensä	2005	628	239	321	529	455	207	2379
	2006	502	222	304	819	487	206	2540
	2007	563	282	552	814	759	233	3203
	2008	495	262	422	838	686	235	2938
2.2. Asumisvuorokaudet yhteensä	2005	96107	25892	23536	71605	41 256	38903	297 299
	2006	84564	32351	25427	106337	37 431	48069	334 179
	2007	85780	32294	34375	108001	52 813	48060	361 323
	2008	81343	41465	35333	105289	87341	41818	392 589
Asumisvuorokaudet kunnallinen toiminta	2005	26837	24089	15664	32911		38403	137 904
	2006	28241	31228	16692	63948		48069	188 178
	2007	25566	30621	23527	63684		48060	191 458
	2008	19 715	32 639	21 719	62 674	23 541	36 818	197 106
Asumisvuorokaudet ostopalvelut	2005	69270	1803	7872	38694	41256		158 895
	2006	56323	1123	8735	42389	37431		146 001
	2007	60214	1673	10848	44317	52813		169 865
	2008	61 628	8 826	13 614	42 615	63 800	5 000	195 483
2.3.Kustannukset asumispalvelut Yhteensä	2005	5 580 157	1 801 060	1 161 909	3 634 524	1 912 755	1 151 063	15 241 468
	2006	5 574 219	925 890	1 460 476	4 577 466	1 957 684	1 429 724	15 925 459
	2007	4 619 238	1 784 594	2 488 325	4 253 091	3 942 236	1 498 322	18 585 806
	2008	4 945 345	2 664 000	3 050 429	4 772 210	5 336 375	1 570 979	22 339 338
Kustannukset kunnallinen toiminta	2005	1 733 601	1 684 669	657 249	2 208 694		1 151 063	7 435 276
	2006	1 618 311	802 290	716 883	3 058 856		1 429 724	7 626 064
	2007	1 505 835	1 688 549	1 558 641	2 066 111	1 269 000	1 498 322	9 586 458
	2008	1 630 156	1 855 000	2 130 166	3 146 279	1 962 910	1 551 179	12 275 690
Kustannukset ostopalvelut	2005	3 846 556	116 391	504 660	1 425 830	1 912 755		7 806 192
	2006	3 955 908	123 600	743 593	1 518 610	1 957 684		8 299 395
	2007	3 113 403	96 045	929 684	1 536 980	2 673 236		8 349 348
	2008	3 315 189	809 000	920 263	1 625 931	3 373 465	19 800	10 063 648

Päihdehuollon tiedot 2005-2008		HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
3. Päihdehuollon laitoshoidon yhteensä								
3.1. Asiakkaat yhteensä	2005	2480	1531	855	525	926	437	7535
	2006	2470	1221	852	627	997	440	6607
	2007	2473	1317	673	621	924	390	7105
	2008	2 501	1 969	736	816	1 022	477	7521
Asiakkaat kunnallinen toiminta	2005	2715	847	420			395	4377
	2006	2067	465	469			407	3832
	2007	2121	441	373			390	3994
	2008	2 131	1 121	349	216	61	461	4339
Asiakkaat ostopalvelut	2005	523	684	435	525	926	42	3238
	2006	569	756	383	627	997	33	3389
	2007	536	876	300	621	924		3193
	2008	538	848	387	600	961	16	3350
3.2 Laitoshoidon, Hoitovuorokaudet yhteensä	2005	79115	29 025	42 458	13 962	21 367	3 856	189 783
	2006	71 157	33 831	39 803	13 680	25 481	6 269	190 221
	2007	72 299	39 963	27 219	14 051	37 708	4 433	195 673
	2008	73 423	36 171	28 602	18 228	24 668	6 182	187 274
Hoitovuorokaudet kunnallinen toiminta	2005	52 250	8 079	7 444		15 946	3 856	87 575
	2006	52 250	11106	8246			3818	75 420
	2007	56 311	11359	6680		16442	4 020	94 812
	2008	57 850	13 040	5 452	4 266	2 029	5 506	88 143
Hoitovuorokaudet ostopalvelut	2005	18 907	20 946	35 014	13 962	5 421		94 250
	2006	18 907	22725	31 557	13 680	25 481	2451	114 801
	2007	15 988	28 604	20 539	14051	21 266	1165	101 613
	2008	15 573	23 131	23 150	13 962	22 639	676	99 131
3.3.Laitoshoidon kustannukset yhteensä	2005	9 804 989	3 403 105	4 255 947	1 948 911	2 510 924	1 678 419	23 602 295
	2006	10 357 917	3 834 276	4 139 514	1 713 200	2 490 891	1 659 936	24 195 734
	2007	11 100 567	4 494 406	3 139 822	1 938 077	3 058 500	1 349 060	25 080 432
	2008	11 076 550	4 848 000	4 133 167	3 096 565	3 506 762	1 138 628	27 799 672
Kustannukset kunnallinen toiminta	2005	7 571 549	943 785	1 121 967			1 295 115	10 932 416
	2006	7 481 345	994 550	1 392 268			1 284 476	11 152 639
	2007	8 309 327	1009522	994360			1 172 789	11 485 998
	2008	8 667 449	2 142 000	1 064 296	1 028 170	507 250	1 035 532	14 444 697
Kustannukset ostopalvelut	2005	2 233 440	2 459 320	3 133 980	741 760	2 510 924	383 304	11 462 728
	2006	2 876 572	3 259 726	2 747 246	1 713 200	2 490 891	375 460	13 463 095
	2007	2 791 240	3 484 874	2 145 462	1 938 077	3058500	176271	13 594 424
	2008	2 409 101	2 706 000	3 068 871	2 068 395	2 999 512	103 096	13 354 975

PÄIHDEHUOLLON JÄRJESTELMÄKUVAUKSET TAULUKKOMUODOSSA

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Organisaatio	Sosiaalitoimi Aikuisten palvelujen vastuualue/ Sosiaalinen kuntoutus ja Perhepalveluiden vastuualue (nuoret)	Sosiaali- ja terveystoimi Terveyspalvelut/ Mielenterveys- ja Päihdepalvelut	Sosiaali- ja terveystoimi Perhepalvelut/ päihdepalvelut	Sosiaali- ja terveystoimi Perhe- ja sosiaalipalvelut/ Päihdepalvelut	Tilaajaryhmä/ Asiakasohjaus Loisto Hyvinvointipalvelut	Sosiaali- ja terveystoimi Mielenterveyspalvelut/ Päihdepalvelut
Ehkäisevä päihdetyö	Aikuisten ehkäisevän päihdetyön työryhmä Nuorten ehkäisevä työ Klaari	Ei erillistä resursointia	Ehkäisevän päihdetyön yksikkö (pääasiassa lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa)	Ehkäisevä päihdetyö; terveyden edistämisen yksikkö, opetustoimi (oppilaanhuoltotyö) ja nuorisotoimi (nuorisotyö)	Ehkäisevä päihdetyötoimisto	Ehkäisevä päihdetyö- 2 työntekijää, josta toinen siirtyy osaksi terveydenedistämistä perusterveydenhuollon vastuualueelle v. 2010
Avohuolto Omat palvelut	A-klinikat (4 kpl ja 7 toimipistettä, joista osalla päivätoimintaa, 3 päivätoimintayksikköä), Nuorisoasemat (2 kpl), Huumeclinikka, Päihdehuollon jälkikuntou-	Avohuumetyön tiimi, Tuetun asumisen yksikkö	A-klinikat 3 kpl, Nuorisoasema, Huumehoitoklinikka	Sosiaali- ja terveystoimi: päiväkeskus turkulaisille asunnottomille ja päihdeongelmaisille (1kpl), Päihdepsykiatrian yksikkö (1 kpl) (sisältää päihdepsykiatrisen poliklinikan ja korvaushoitopoliklinikan),	Päiväperho (raskeana oleville naisille ja pienten lasten vanhemmille) Asiakasohjaus Loisto Tampereen ensisuojaus	A-klinikka, Nuorten päihdeasema Redi 64, Huumeongelmaisten terveysneuvontapiste Vinkki (siirtyy terveydenhuollon vastuualueelle 2010)

	tusyksikkö			Huumeongelmaisten terveysneuvontapiste (1 kpl), Lasten ja nuorten päihdepoliklinikka (1 kpl)		
	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Avohuolto omat palvelut/ Selviämishoitoasemat	Selviämishoitoasema (Terken) Säilöönaton sairaanhoitaja-palvelut (Sosiaaliviraston)	Selviämishoitoasema		Nuorten selviämisasema	Selviämishoitoasema	
Avohuolto Ostopalvelut	A-klinikka (1 kpl), Nuorisoasema (1 kpl) Korvaushoitoyksiköitä (4 kpl) Avokuntoutuskursseja (2 kpl)	A-klinikka (1 kpl), Nuorisoasema (1 kpl) Avokuntoutuskursseja (2 kpl) Kriminaalihuollon tukisäätiö (asumisen tuki/½-työntekijän työpanos)	Nuorisoasema (1 kpl) Avokuntoutuskursseja (2 kpl)	A-klinikka (1 kpl), Nuorisoasema (1 kpl), Avopalveluyksikkö vauvalähtöistä päihdekuntoutusta (Turun ensikoti ry), Turun yliopistollinen keskussairaala/ Addiktiopoliklinikka: opiattiriippuvaisten hoito, HAL-poliklinikka: päihderiippuvaisten odottavien äitien ja vastasyntyneiden hoito	A-klinikka (1 kpl), - A-klinikkapalvelut - Nuorisoasemapalvelut - Matalan kynnyksen palvelut - Terveysneuvonta - Korvaushoito-palvelut - Päiväosasto Avokuntoutusyksiköitä (5 kpl)	Pääsääntöisesti ei osteta. Yksittäisiä asiakaskohtaisia ostoja toisella paikkakunnalla oleville tai hoitojakson päätyttyä seurantahoitona v.2010 alusta Miepä- (Nuorten Ystävät) mielenterveys- ja päihdeasiakille

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Asumispalvelut - Omat palvelut	Toukolankoti	Sepänkylän tukiasuntola, Olarinluoman vastaanottokoti, Neppersin huoltokoti (tukiasuminen), Kolmirannan hoitokodin asuntola ja tukiasunnot (tukiasuminen), Tuettu asuminen (Y-säätiön asunnot)	Kuntouttavien asumispalvelujen yksikkö, Koisorannan palvelukeskus, Arvi-asunnot, Koisokodit, Oraskoti	Ensisuoja (1 kpl), Hoitokoti (1 kpl), , Huoltokoti (1 kpl) (laitosasumista, mutta määritelty asumispalveluksi).	Palhoniemen huoltokoti, Tampereen ensisuoja ja kuntoutumiskoti (ensisuoja 18 paikkaa)	Kenttätien palvelukeskus, Päihdetukiasunnot, Timosenkoti
Asumispalvelut - Ostopalvelut	Asumispalveluyksiköt (10 kpl)	Asumispalveluyksiköt (2 kpl)	Asumispalveluyksiköt (2 kpl)	Hoitokodit (3 kpl)	Sosiaalinen isännöinti, Tuettu asuminen (useita eri palveluntarjoajia), Palveluasuminen, Tehostettu palveluasuminen	Muu tehostettu asumispalvelu (useita eri palveluntuottajia)

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
Laitospalvelut - Omat palvelut	<p>Hangonkadun kuntoutuskeskus (katkaisu- ja vieroitushoitoa ja kuntouttavaa laitoshoidoa)</p> <p>Läntisen A-klinikan katkaisu- ja vieroitushoitoasema ja kuntoutusosasto</p> <p>Tervalammen kartano</p> <p>Ridasjärven päihdehoitokeskus (Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä omistaa)</p>	<p>Postipuun päihdehoitoyksikkö</p> <p>Kolmirannan hoitokoti</p> <p>Ridasjärven päihdehoitokeskus (Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä omistaa)</p>	<p>17-paikkainen katkaisu- ja vieroitushoitoasema</p> <p>Ridasjärven päihdehoitokeskus (Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä omistaa)</p>	<p>Sosiaali- ja terveystoimi: Päihdepsykiatrian osasto A3 (kuuluu päihdepsykiatrisen yksikön toimintaan)</p>	<p>10-paikkainen katkaisu- ja vieroitushoitoasema</p> <p>Mainiemen kuntoutumiskeskus (Hämeen päihdehuollon kuntayhtymä omistaa)</p>	<p>Päihdekliniikka</p> <p>- Katkaisu- ja vieroitushoito</p> <p>- Vieroitushoito</p> <p>- Kuntoutushoito</p>
Laitospalvelut - Osto-palvelut	<p>Katkaisu- ja vieroitushoitoyksiköitä (2 kpl),</p> <p>Kuntoutusjaksoyksiköitä (9 kpl),</p> <p>Päiväkuntoutusyksikkö (1 kpl),</p> <p>Perheiden laitospainotusyksikkö (2 kpl),</p> <p>Huumehoitoyksikkö (3 kpl),</p> <p>Avo-/Myllyhoito (1 yksikkö),</p> <p>Läheis- ja perhetyö (1 yksikkö)</p>	<p>Katkaisu- ja vieroitushoitoyksiköitä (1 kpl),</p> <p>Espoon sopimustuottajat yhdessä Vantaan kanssa (14 kpl)</p>	<p>Vantaan sopimustuottajat yhdessä Espoon kanssa (14 kpl)</p>	<p>Katkaisu- ja vieroitushoitoyksiköitä (1 kpl),</p> <p>Ensikoti 1 kpl (raskaana oleville ja vauva-perheille ympärivuorokautista kuntoutusta),</p> <p>Kuntoutushoidot maksusitoumuksella Turun ulkopuolelta</p>	<p>Kuntouttava laitoshoido (kilpailutettu seutukunnallisesti 2009) - lukumäärä (6 kpl).</p>	<p>Perhekuntoutus,</p> <p>Joitakin jaksoja yksityisiltä hoitolaitoksilta</p>

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu
<i>Palvelutarpeen arviointi</i>	<p>Peruspalveluissa A-klinikalla</p> <p>Korvaushoidon arviointi ostetaan HUS:lta.</p>	<p>Peruspalveluissa ja polikliinisissa palveluissa.</p> <p>Korvaushoidon arviointi ostetaan HUS:lta.</p>	<p>Peruspalveluissa, polikliinisissa palveluissa ja asumispalveluissa.</p> <p>Korvaushoidon arviointi ostetaan HUS:lta.</p>	<p>Peruspalveluissa päihdetyön kuntoutumistarpeen arviointi; alueelliset päihde tiimit (4 kpl) Korvaushoidon arviointi ja aloitus ostetaan osittain TYKS:lta ja osittain Turun kaupungin erikoissairaanhoidon palveluista.</p>	<p>Asiakasohjausyksikkö Loisto Peruspalvelut A-klinikka Korvaushoidon arviointi ostetaan TAYS:lta.</p>	<p>Arviointi päihdepalveluissa, ohjaus myös perusterveydenhuollosta tai työterveyshuollosta.</p>

PÄIHDEHUOLLON TYÖRYHMÄN JÄSENET

Kari Kopra
Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Kamreerintie 7, 2.krs.
PL 2130, 02070 Espoon kaupunki
Puh. (09) 816 30430, 050 368 2564
kari.kopra@espoo.fi

Kari Salovaara
Sosiaalivirasto,
Toiminnan ja johtamisen tuki
Toinen linja 4 A, PL 7333, 00099
Helsingin kaupunki
Puh. (09) 310 42351, 050 410 6851
Fax. (09) 310 43717
kari.salovaara@hel.fi

Jussi Nikander
Helsingin kaupunki, Sosiaalivirasto,
Tervalammen kartano, kuntoutuskeskus
Lehmuskuja 20, 03220 TERVALAMPI
Puh (09) 310 46442, 0500-702 157
Fax (09) 227 3304
jussi.nikander@hel.fi

Anne Leppänen
Sosiaalivirasto,
Tietohuolto- ja tilastoyksikkö
Vironkatu 2, PL 7011, 00099
Helsingin kaupunki
Puh. (09) 310 46829, 040 334 6144
anne.leppanen@hel.fi

Anne Siipola (vara)
Sosiaalivirasto, Tietohuolto- ja tilastoyk-
sikkö
Vironkatu 2, PL 7011, 00099 Helsingin
kaupunki
Puh. (09) 310 43696, 050 309 8645
anne.siipola@hel.fi

Martti Marila
Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Kamreerintie 7, 2krs.
PL 2130, 02070 Espoon kaupunki

Puh. (09) 816 57579, 050 381 0296
Fax. (09) 816 57582
martti.marila@espoo.fi

Outi Ristimäki (vara)
Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Kamreerintie 7, 2krs.
PL 2130, 02070 Espoon kaupunki
Puh. 050 5324905
outi.ristimaki@espoo.fi

Aulikki Ahlgren-Rimpiläinen(vara)
Espoon sosiaali- ja terveystoimi
Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Kamreerintie 7, 2krs.
PL 2130, 02070 Espoon kaupunki
Puh. 050 514 5076
aulikki.ahlgren-rimpilainen@espoo.fi

Hilkka Vihavainen
Vantaan kaupunki, Sosiaali- ja tervey-
denhuolto, Perhepalvelut, Päihdepalvelut
Puh. (09) 839 23515, 040 762 5120
Fax . (09) 839 22403

hilkka.vihavainen@vantaa.fi

Leena Kaijala
Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon
toimiala
Perhepalvelut, Peltolantie 2 D, 3. krs.
01300 Vantaa
Puh. (09) 839 22566, 040 830 9073
Fax. (09) 839 24389
leena.kaijala@vantaa.fi

Juha Leistola(vara)
A-klinikkatyön johtaja
Vantaan päihdepalvelut , A-klinikkatyö
Kielotie 7 A 4 krs., 01300 Vantaa
Puh. (09) 83223519, 040 716 5140
juha.leistola@vantaa.fi

Marja Suviala
Vs. toimistopäällikkö
Turun sosiaali- ja terveystoimi, Sosiaali-
työn erityispalvelut
Linnankatu 23, 20100 Turku
Puh (02) 2626154, 044 9072111
marja.suviala@turku.fi

Minna Hytinkoski(vara)
 Turun sosiaali- ja terveystoimi, Sosiaali-
 työn erityispalvelut
 Niuskalan hoitokoti
 Liekakatu 5, 20380 Turku
 Puh. (02) 262 5527, 050 556 7440
 Fax. (02) 2626379
minna.hytinkoski@turku.fi

Ari Maijanen
 Tampereen kaupunki,
 Hyvinvointipalvelut, Kehittämiskes-
 kus/tietohuolto
 Satamakatu 17 B, 3. krs.
 PL 98, 33201 Tampere
 Puh. 050 547 5832
 Fax. (03) 5657 5255
ari.maijanen@tampere.fi

Maritta Närhi
 Tampereen kaupunki, tilaajaryhmä
 Aleksis Kiven katu 14-16 C
 PL 487, 33101 Tampere
 Puh. 050 320 6325
maritta.narhi@tampere.fi

Mirja Siren
 Tampereen kaupunki
 Tilaajaryhmä/ Terveystoimen ja toimintakyvyn
 edistäminen
 Päihdepalveluiden ja tuetun asumisen
 asiakasohjaus Loisto
 Satamakatu 17 B, 33200 Tampere
 Puh. 040 8016462, Fax. (03) 565 77624
mirja.siren@tampere.fi

Merja Halonen
 Oulun kaupunki
 Sosiaali- ja terveystoimi
 Kirkkokatu 18
 PL 37, 90015 Oulun kaupunki
 Puh. 044-7036243
merja.halonen@ouka.fi

Tuula Hursti
 Mäkelininkatu 43
 PL 8, 90015 Oulun kaupunki
 Puh. 044 7036161
tuula.hursti@ouka.fi

Arja Heikkinen (vara)
 Palvelujohtaja
 Mielenterveyspalvelut
 Mäkelininkatu 43, 2. krs.
 PL 8, 90015 Oulun kaupunki
 Puh. 044 7034034
arja.heikkinen@ouka.fi

Jaana Heinonen
 Asiantuntijaryhmän sihteeri
 Helsingin kaupunki
 Sosiaalivirasto
 Hallinto- ja kehittämiskeskus,
 Kehittämispalvelut / Arvioinnin ja kehit-
 tämisen tuki, Postiosoite: PL 8502, 00099
 Helsingin kaupunki, Käyntiosoite: Käen-
 kuja 3 aA, 6 krs
 Puhelin: (09) 310 69969
 GSM: 040 3347382
jaana.heinonen@hel.fi

Pertti Korteniemi
 Asiantuntijaryhmän sihteeri
 Helsingin kaupunki
 Sosiaalivirasto
 Hallinto- ja kehittämiskeskus
 / Arvioinnin ja kehittämisen tuki Käenkuja
 3 a A, 6. krs., PL 8502, 00099 Helsingin
 kaupunki
 Puh. (09) 310 43101, 050 323 5427
 Fax. (09) 310 42310
peritti.korteniemi@hel.fi

Juhani Sulander
 Asiantuntijaryhmän sihteeri
 Helsingin kaupunki
 Sosiaalivirasto, Hallinto- ja kehittämiskes-
 kus,
 Kehittämispalvelut / Arvioinnin ja kehit-
 tämisen tuki, PL 8502, 00099 HELSIN-
 GIN KAUPUNKI
 Käenkuja 3 a A, 6.krs.
 Puh. (09) 310 24145, 040 334 6688
 Fax. (09) 310 42310
juhani.sulander@hel.fi